

หนังสือร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการก่อสร้างบ้าน

เรื่องนี้เป็นปัญหาระหว่างเพื่อนบ้าน เนื่องจากมีผู้ร้องเรียนขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบการก่อสร้างบ้านหลังหนึ่ง เจ้าของบ้านที่ถูกร้องเรียนเลยขังใจว่าใครร้องเรียน จึงไปขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการร้องเรียนดังกล่าวจากหน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียน มาดูว่าจะเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไร

เทศบาลนิทรานครได้รับหนังสือร้องเรียนจากประชาชนขอให้ตรวจสอบการก่อสร้างบ้านของนางเอิบอิม โดยกล่าวหาว่าการก่อสร้างบ้านดังกล่าวทำให้อาคารข้างเคียงได้รับความเสียหาย ระหว่างที่เทศบาลนิทรานครดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมาย นางเอิบอิมได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการร้องเรียนดังกล่าว แต่เทศบาลนิทรานครปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่าการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนั้นยังอยู่ระหว่างการพิจารณาคดีและคดียังไม่ถึงที่สุด การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นางเอิบอิมจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่ หนังสือร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการก่อสร้างบ้านของนางเอิบอิม เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ แม้การดำเนินคดียังไม่ถึงที่สุดแต่นางเอิบอิมในฐานะคู่กรณีควรได้รับทราบข้อมูลเบื้องต้นว่าตนถูกร้องเรียนอย่างไร จะได้ทราบประเด็นเพื่อชี้แจงหรือต่อสู้คดีต่อไป แต่เนื่องจากหนังสือร้องเรียนดังกล่าวปรากฏชื่อ เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และอาชีพของผู้ร้องเรียน ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้อาจเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงมีคำวินิจฉัยให้เทศบาลนิทรานครเปิดเผยโดยให้สำเนาหนังสือร้องเรียนดังกล่าวโดยให้ปกปิดชื่อ เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และอาชีพของผู้ร้องเรียน แก่นางเอิบอิม

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากหรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๒๙๕/๒๕๖๗)

นายเฉลิมพล เสียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยใสจจริต”

ข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม และจัดให้มีขึ้น

เรื่องนี้เป็นกรขอข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม และจัดให้มีขึ้น มาดูว่าหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการอย่างไร

นายระทดได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากสำนักงานเอฟเกี่ยวกับข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) แต่สำนักงานเอฟปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอได้แก่ ข้อมูลของปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ เป็นเครื่องชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (แบบสอบถาม) ของช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นการจัดเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามร่วมกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ แล้วนำมาบันทึกประมวลผลด้วยระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์รวมระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการดำเนินงาน โดยเป็นข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลเรียบร้อยแล้วด้วยโปรแกรมจัดเก็บบันทึกและประมวลผล และไม่สามารถเรียกดูข้อมูล “ตารางข้อมูลสมาชิกที่อาศัยอยู่จริง” เนื่องจากระบบไม่ได้ออกแบบเมนูรายงานดังกล่าว นายระทดจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่ ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำนักงานเอฟแจ้งว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่อยู่ในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ การขอข้อมูลข่าวสารของนายระทดจึงเป็นการขอข้อมูลที่สำนักงานเอฟต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม และจัดให้มีขึ้น จึงเป็นการขอข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐมีได้มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่สำนักงานเอฟปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงชอบแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๑๑/๒๕๖๗)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ไฟล์วิดีโอห้องรักษาพยาบาลเปิดได้มัย

เรื่องนี้เป็นกรณีที่ถูกขายของผู้ป่วยซึ่งเสียชีวิตระหว่างการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ มีความสงสัยเกี่ยวกับการเสียชีวิตของมารดา จึงมีคำขอข้อมูลข่าวสารไฟล์วิดีโอในห้องรักษาพยาบาลมารดา เพื่อตรวจสอบการรักษา มาดูกันว่าจะเปิดเผยได้หรือไม่

มารดาของนายสดใสได้เข้ารับการรักษาอาการป่วย ณ โรงพยาบาลเก็การุณ แต่มารดาของนายสดใสเสียชีวิตในระหว่างการรักษาพยาบาล นายสดใสมีความสงสัยในกระบวนการรักษามารดาของตน จึงมีคำขอข้อมูลไฟล์วิดีโอในห้องรักษาพยาบาลมารดาของนายสดใสเพื่อตรวจสอบให้เกิดความกระจ่างหรือคลายข้อสงสัยต่างๆ ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วย แต่โรงพยาบาลเก็การุณปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่าไฟล์ภาพวิดีโอดังกล่าวมีภาพการทำหัตถการรักษารายอื่นอยู่ด้วย การเปิดเผยจะกระทบสิทธิของผู้ป่วยรายอื่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ นายสดใสจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุขวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่ ไฟล์วิดีโอของกล้องวงจรปิดในห้องรักษาผู้ป่วยซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยทุกคนในบริเวณห้องดังกล่าว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีลักษณะเป็นสิ่งเฉพาะตัวของผู้ป่วย จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ป่วยทุกคนรวมถึงมารดาของนายสดใส ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ฯลฯ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย ดังนั้น นายสดใสในฐานะทายาทโดยธรรมย่อมสามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลได้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมารดาของตนเท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่า ช่วงเวลาที่นายสดใสต้องการตรวจดูไฟล์วิดีโอนั้นมีภาพการรักษาพยาบาลผู้ป่วยทุกคนในบริเวณห้องดังกล่าว โดยมีการทำหัตถการรักษารายอื่นรวมอยู่ด้วย ประกอบกับโรงพยาบาลเก็การุณได้เปิดเผยประวัติการรักษา และสำเนาฟิล์ม X-ray ให้กับนายสดใสแล้ว ซึ่งน่าจะเพียงพอที่นายสดใสได้รับรู้รับทราบและนำไปใช้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์ได้อยู่แล้ว ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของผู้ป่วยรายอื่นโดยไม่สมควรตามมาตรา ๓๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากหรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข (ที่ พส ๒/๒๕๖๗) นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

บทความ ๕๔/๒๕๖๗
นางสาววิชรา อ่อนละมุน

ข้อมูลการจดทะเบียนประกอบกิจการสถานศึกษาเอกชน

ในปัจจุบันประชาชนสามารถใช้สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานภาครัฐได้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความโปร่งใสในการดำเนินงานภาครัฐอีกทางหนึ่ง แต่การดำเนินงานของเอกชนในกำกับของภาครัฐประชาชนจะใช้สิทธิตรวจสอบได้เช่นเดียวกับหน่วยงานภาครัฐหรือไม่มาดูกัน

นายยอดเยี่ยม ได้รับมอบอำนาจจาก บริษัท สอนดี ยื่นหนังสือถึงสำนักงานศึกษาจังหวัด A เพื่อขอข้อมูลการจดทะเบียนประกอบกิจการสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนของโรงเรียน ABC ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสามัญศึกษาในกำกับของสำนักงานศึกษาจังหวัด A เพื่อนำเอกสารไปใช้ในการดำเนินคดีต่อศาล เนื่องจากโรงเรียน ABC ค้างชำระค่าบริการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยระบบของ บริษัท สอนดี สำนักงานศึกษาจังหวัด A ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียน ABC คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร นายยอดเยี่ยมจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการและการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ใบอนุญาตให้เป็นเจ้าของจัดตั้งโรงเรียน ABC เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน และเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูหรือขอสำเนาที่มีค่าธรรมเนียมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายยอดเยี่ยมขอ สามารถเปิดเผยให้ทราบได้ โดยให้ปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่น ได้แก่ อายุ สัญชาติ เชื้อชาติ และภาพถ่ายของผู้ได้รับอนุญาต

มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทวีหรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๑๒/๒๕๖๗)

นางสาววิชรา อ่อนละมุน นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อกรรมการรายชื่อผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงในรายงานการประชุม

เรื่องนี้เป็นกรณีการขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายชื่อกรรมการรายชื่อผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงในรายงานการประชุม มาดูกันว่าเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไร

นายตะวันได้ขอข้อมูลข่าวสารจากสำนักงานโทรทัศนประชาชน เกี่ยวกับการตรวจสอบระดับความดังของเสียงขณะออกอากาศรายการโทรทัศน์ของบริษัท ดีทีวี จากสำนักงานโทรทัศนประชาชน เป็นรายงานการประชุม จำนวน ๓ ครั้ง ซึ่งสำนักงานโทรทัศนประชาชน ได้มีหนังสือแจ้งต่อนายตะวันเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๕ รายการ โดยมีการปกปิดข้อมูลข่าวสารบางส่วน คือ รายชื่อ ตำแหน่ง และสังกัดของคณะกรรมการ องค์ประชุมทั้งหมดผู้จัด ผู้ตรวจรายงานการประชุม ผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง และผู้ให้ความเห็นต่อที่ประชุม โดยให้เหตุผลว่า รายงานการประชุมดังกล่าวเป็นการพิจารณาหรือดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน มีลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินงาน และเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร นายตะวันจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปได้ความว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ในส่วนของ รายชื่อ ตำแหน่ง และสังกัดของคณะกรรมการ ผู้จัด ผู้ตรวจรายงานการประชุม เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับนายตะวันเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจึงสมควรได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องสิทธิของตน ส่วนรายชื่อผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง และผู้ให้ความเห็นต่อที่ประชุมซึ่งมิใช่คณะกรรมการและฝ่ายเลขานุการ เป็นบุคคลภายนอกที่มาให้ข้อเท็จจริงและความเห็นเพิ่มเติม หากเปิดเผยชื่อผู้ชี้แจงและผู้ให้ความเห็นต่อที่ประชุมซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอาจจะทำให้ต่อไปไม่มีผู้ใดประสงค์มาให้คำชี้แจงหรือความเห็นต่อที่ประชุม เพราะเกรงว่าจะได้รับผลกระทบ อันอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานโทรทัศนประชาชนเปิดเผยรายชื่อ ตำแหน่ง สังกัดของคณะกรรมการ ผู้จัดและผู้ตรวจรายงานการประชุมโดยให้ปกปิดรายชื่อผู้ชี้แจงและผู้ให้ความเห็นต่อที่ประชุมที่เป็นบุคคลภายนอกดังกล่าวทั้งหมด

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐๒ ๒๘๓ ๔๖๗๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๒๘๖/๒๕๖๗

นายอาทิตย์ จรจรัส นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”